

Mons. Vlado Košić

**Predstavljanje zbornika
„Štovanje Bogorodice na području Sisačke biskupije“**

Dan HMI-a, Zagreb – KBF, 9. travnja 2018.

Poštovani gospodine Dekane KBF-a prof. Mario Cifrak, poštovani prof. Ivane Karliču, predstojniče HMI, doc. s. Valerija Kovač, tajnica HMI, poštovani profesori KBF-a, poštovani dr. Stjepane Brebriću, direktore KS-a, dragi članovi HMI-a, dragi studenti, dragi prijatelji!

Velika mi je radost što mogu reći par riječi na predstavljanju ovog vrijednog zbornika „Štovanje Bogorodice na području Sisačke biskupije“. Zapravo, dovoljno je reći samo jednu riječi, a to je: hvala! Hvala vodstvu HMI-a, osobito s. Valeriji, urednici zbornika, hvala svim autorima – a ima ih 20 čiji su radovi objavljeni u ovoj knjizi, hvala izdavačima: KBF-u i KS-u, hvala lektorici i korektoricama!

No, i jednu riječ moguće je reći na više načina, na više dijelova i s više naglasaka. Tako posebno rado ističem našu povezanost, zajedništvo svih koji su u ovom pothvatu sudjelovali, našu usuglašenost i suradnju. Naime, od ideje da se u Sisku održi nacionalni mariološki simpozij pa do ovog zbornika učinilo se mnogo zajedničkih koraka. Pa i kad su oni bili pojedinačni, bili su usklađeni s koracima drugih, i sve je to urodilo ovim djelom koje je pred nama, a koje je poput male simfonije – suglasja, gdje svaki sudionik svojom dionicom pridonosi ukupnom djelu, izvedbi skladne i jedinstvene kompozicije.

Potrebno je pohvaliti i one koji su se pobrinuli da se održi u Sisku znanstveni skup o marijanskom štovanju na području naše Sisačke biskupije. Bilo je to 4.-6. prosinca 2015., zato što je za nas 5. prosinca važan dan, budući da je papa Benedikt XVI. 5. prosinca 2009. svojom bulom „Antiquam fidem“ ponovno uspostavio Sisačku biskupiju. Premda se negdje voli staru biskupiju u Sisku, koja je postojala u prvom tisućljeću, zvati Siscijanskom biskupijom – budući da je njezino postojanje zajamčeno već u 3. stoljeću, a njezin zaštitnik sveti Kvirin (čiji kip resi pročelje fakultetske crkve sv. Martina ovdje u Zagrebu) bio je njezin biskup do svoga mučeništva, za koje sv. Jeronim piše da se dogodilo 4. lipnja 308., što znači da je to

bila biskupija u rimsko doba, kada je grad u kojem ja danas živim imao ime Siscia. Ali pohrvaćeno to je Sisak, pa možemo slobodno govoriti da je to ista, Sisačka biskupija – koja je imala dvije etape: prva je, rimska i hrvatska, nastala u drevno doba rane Crkve, pa trajala sve do 10. stoljeća – jer imamo podatak da je na Splitskoj sinodi 928. biskupu Grguru Ninskom nuđena Sisačka biskupija, što na žalost on nije prihvatio; druga je etapa ova suvremena, koja je započela 2009., a trajat će dok bude Božja i papina volja. No, i kad nije postojala Sisačka biskupija – od 10. do 21. stoljeća – to je područje bilo kršćansko, katoličko, uključeno od 1094. u Zagrebačku biskupiju, odnosno od 1852. u Zagrebačku nadbiskupiju. Stoga mi kažemo: na području Sisačke biskupije.

Ovo djelo svojevrsno je zrcalo, ogledalo. Iz njega se naima zrcali povijest, pobožnost, teologija, arhitektura, likovna umjetnost, glazba i književnost koje govore o Blaženoj Djevici Mariji, odnosno kako su naši stari štovali Presvetu Bogorodicu, kako je štuju i danas vjernici Sisačke biskupije. Ovaj zbornik je prava riznica tog duhovnog blaga, i stoga s pravom mogu reći da se mi u Sisačkoj biskupiji ovim djelom ponosimo.

S radošću i ponosom mogu pokazati i darivati ovu knjigu kao svojevrsni oprimjereni naš životni Credo. Naša katolička vjera doista je čuvala i sačuvala naš narod na područje Sisačke biskupije, a to su: Banovina, dio Korduna, Pounje, Pokuplje, Vukomeričko gorje, Posavina, Moslavina, dio Turopolja... Na ovim područjima bilo je uvijek teško živjeti jer su svi ratovi pustošili i teško opustošili ovaj kraj: turska osvajanja i razaranja, dva svjetska rata – posebno Drugi svjetski rat, te Domovinski rat, za vrijeme kojeg sam i sam bio kao župnik sudionik tragičnih događaja na Banovini. Osim što su ta naša područja gubila najvažnije, a to su ljudi, tu su razarane crkve, ali i kuće i sve vrijednosti koje su se stoljećima stvarale. Stoga je bilo teško obnavljati i neprestano počinjati iz početka. To ne bi bilo moguće da naš narod nije imao vjere, i to baš na ovim – možemo reći – graničnim područjima. U tom hrvanju za opstanak naš je narod osobito podizao svoje oči i svoju dušu prema Bogorodici, Blaženoj Djevici Mariji. Stoga imamo od 63 župne crkve njih 11 posvećenih BD Mariji. Stoga imamo najstarije crkve, o čemu svjedoče prvi popisi – osobito onaj iz 1334. – posvećene Bogorodici, od kojih su i danas neke značajnije proglašene biskupijskim marijanskim svetištima. Sam spomen na Goru, Topusko,

Pešćenicu, Pokupsko, Kutinu ili Kloštar Ivanić budi mnoštvo uspomena, ali i zadivljenost zbog svjedočanstava pobožnosti prema Blaženoj Djevici Mariji.

Hvala dekanu KBF-a prof. Cifraku, hvala direktoru KS-a dr. Brebriću, hvala predstojniku HMI prof. Karliću, hvala urednici zbornika s. Valeriji, hvala svima vama!